

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 699

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. II. Pars I. Wien 1799.

527

C O D I C E S

528

tamen in fine C. I. L. I. ubi de Naribus et Odore agitur, pro *fragrantia* rescribendum est in edit. *fragrantia*, quod habuit Codex noster, sed secunda manus more illius aevi, quo frequenter *fraglare* pro *fragrare* occurrit, mutavit in *fraglantia*, atque id Editor ineptam fortasse Librarii *metadestin* judicavit, si in suis etiam Exemplis reperit.

IV. fol. 109. p. 2. *Incipit tractatus sancti Ambrosii Episcopi de Penitentia.* Non illico. Praemissa est enim Objurgatio illa, quae inter Hieronymi Rejectitia T. XI. Opp. col. 230. a Vallarsio relata et inscripta fuit: *Ad quemdam, qui in Seculo poenitebat, ignorante jam Erasmo, a quo, aut ad quem profecta sit.* In Editis incipit: *Ad te surgo hominem, quem scio esse fidelem. Ad te increpatio mea festinat, quem sentio esse superbum.* In Codice vero: *Ad te increpationem festino, quem scio esse superbum &c.* Qua ratione huc se penetraverit isthaec Naenia, cum ignarissimis novi. Eam tamen excipiunt genuini Ambrosii Libri II. quorum initium: *Si virtutum finis ille est maximus &c.* ut edit. T. II. col. 389. et Textus satis castigatus.

Ad calcem adscripta est Sec. XII. haec Donatio: *Notum sit omnibus christianis quod quidam uir nobilis nomine Hermannus de cazelinesdorf et uxor eius Gerdrudis delegauerunt sancte et intemeratae dei genitrici semperque uirgini maiori quoddam preedium in loco qui dicitur bard. & cuius rei testes sunt*

ipsem Hermannus. et duo milites proprii eius Rudolf de cazelinesdorf. fridericus de bockesrukke. et filius sororis huius bertinc. Uolricus de Witegis. Siboto de busrukke. Abertus de thimnic. Porne de amelungesbach. Heinrich de spileberc. Pilgrim de struome. Alber & filius eius ulsalcus de bicendorf. Lutholt Sigemar de sassen. Non pauca horum Locorum parce detortis nominibus vel hodie superflunt per utramque Austriam.

CCXCI.

Codex membraneus lat. Sec. R. 18 XV. Folior. 95. f. per duas columnas nitide exaratus, et literis initiorum per priores aliquot paginas picturatis hoc rubro gaudet: *Incipit Tractatus Sancti Ambrosii Archiepiscopi de Psalmo Centesimo octauo decimo.* Prologi initium: *Licet mystica queque uelut tube increpuerit sono dauid propheta &c.* Initium Sermonis I. *Beati immaculati &c.* Quam pulcher ordo, quam plenus doctrina et gratie. &c. Atque ita Sermonibus XXII. pro litterarum hebraicarum numero exponitur Psalmus, expositione desinente in haec verba: *Cepit in ortis esse ecclesia, postquam in ortis passus est christus.* Additur: *Deo gratias, et rubro:* *Explicit Tractatus &c.* ut in fronte. Habetur hic Commentarius T. I. Opp. Ambrosii edit. Maur. Paris. 1686. col. 971. f. Verum Editoribus nullum Codicis nostri ἀντίγραφον ad manum fuisse videtur; alioquin enim lectionis varietatem, quae non

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 699

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. II. Pars I. Wien 1799.

529

P A T R I S T I C I .

530

non rara est, in *Notis suis adtulissent*. Ita mox in Prologo Noster habet: *eluent atque eminent pro lucent atque emicant*. Item medio fervente calore pro meridiano fermentem calorem, in provecta pro in processa, castitatis et simplicitatis spiritale sacrificium omisso, quod Edita interserunt, τῷ animantia, demum rationis capax hostia, quod ultimum verbum in Editis non legitur. Sic et per decursum Sermonum, ut exempli caussa Serm. XXII. et ult. *Hic est ergo profetus finis, culpe situs pro ut etiam culpae sit; Qui jam errare nescit pro qui in errore jam non sit, &c.*

CCXCII.

U. 179 Codex chartaceus lat. Sec. XV. Folior. 331. f. bene perscriptus, rubricis enotatus, et, ut fol. praevio, cui etiam Theologica quae-dam de Malo et Peccato adscripta sunt, dicitur, a celebri Thoma Hasselbachio legatus cum tot aliis Collegio ducali Vien. complectitur sequentia: I. *Incipit tractatus beati Ambrosij Episcopi in Epistolam beati pauli ad Romanos*. Et sic in reliquas XIII. Apostoli Epistolas. Verum hi Tractatus Ambrosium solum modo mentiuntur, ut egregie discussere Mauriani edit. Opp. Paris. 1690. in Append. T. II. col. 21. f. qui Tractatum ultimum in Epist. ad Hebreos penitus omisere, utpote ne quidem ad hunc Ambrosiastrum pertinentem. Extat tamen in Cod. nostro fol. 213. p. 2. hoc rubro: *Incipit commentum Beati Ambrosij super epistola ad Denis Codd. Theol. V. II. P. I.*

Hebreos. Initium Prologi Tract. I. est: *Principia rerum requirenda ut noticia earum possit haberi &c.* Quae paullo aliter se habent in Editis.

II. fol. 243. *Incipit de virginibus liber primus Beati Ambrosij ad sororem suam Marcellinam*. Ita: *Si iuxta celestis sententiam veritatis &c.* Sequitur Liber II. et III. ut in edit. suprac. T. II. col. 145. Verum adtextus est etiam IV. qui huc non pertinet, et separatum constituit Tractatum, qui in edit. T. eod. col. 213. titulo *De Virginitate* Liber unus legitur hoc initio: *Nobile apud veteres Salomonis &c.* Et merito quidem, si initium Tractatus attendas, quem nunc indico.

III. fol. 270. *Incipit liber de viduis beati Ambrosij Episcopi*. Nempe sic: *Bene accedit fratres ut quoniam tribus libris superioribus de virginum laudibus differimus &c.* Vides Ambrosium ipsum non nisi tres Libros memorare. Igitur Liber ille IV. seorsim et serius scriptus est, et in edit. cit. post *Librum de Viduis* T. II. col. 213. rite comparet.

IV. fol. 281. p. 2. *Secundus liber de (Officijs scriptum erat, sed eo jugulato superimpositum) viduis beati Ambrosij Episcopi*. Nihilo sanius Librarius. Scribendum erat: *Exhortatio Virginitatis*, vel *ad Virgines*, sed illusit ei *Juliana pia Vidua*, quam S. Doctor tres Filias ad servandam virginitatem exhortantem inducit. Itaque Sermo hic peculiare constituit Opusculum, et ut tale prostat edit. cit. T. II.

L1

col₄